

عنوان مقاله:

استفاده از تجزیه به روش جمعی در مطالعه اثر جهت و ارتفاع از سطح دریا بر مولفه های تنوع آلفا، بتا و گاما (مطالعه موردی: منطقه حفاظت شده گنو، استان هرمزگان)

محل انتشار:

مجله تحقیقات مرتع و بیابان ایران، دوره 23، شماره 3 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

سجاد امیری - دانشجوی کارشناسی ارشد رشته مرتعداری، دانشگاه تربیت مدرس، نور، ایران.

رضا عرفانزاده - نویسنده مسئول، دانشیار گروه مرتعداری، دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تربیت مدرس، شهرستان نور، استان مازندران، ایران

یحیی اسماعیل پور - استادیار گروه مرتع و آبخیزداری دانشگاه هرمزگان، استان هرمزگان، ایران.

رضا امیدی پور - دانشجوی کارشناسی ارشد رشته مرتعداری، دانشگاه تربیت مدرس، نور، ایران.

خلاصه مقاله:

در مطالعات تنوع گونه‌ای استفاده از روش هایی که بتواند تنوع هر مقیاس را تعیین نماید ضروری است. تقسیم بندی افزایشی روشی (تجزیه به روش جمعی) برای اندازه گیری و مقایسه مولفه‌های تنوع در مقیاس های مکانی و زمانی مختلف می باشد. بنابراین این تحقیق با هدف بررسی تاثیر ارتفاع و جهت بر مولفه های تنوع گونه ای (آلفا، بتا و گاما) با روش تقسیم بندی افزایشی در منطقه حفاظت شده کوه گنو انجام شد. فهرست برداری از گیاهان در ۹ طبقه ارتفاعی (۴۰۰-۱۰۵۰ متر) در دو جهت جنوبی و شرقی و با تعداد ۵ پلات ۴ مترمربعی (در مجموع ۹۰ پلات) در هر طبقه ارتفاعی انجام شد. کل غنای گونه‌ای (۲۷) به مولفه‌های داخل نمونه‌ها یا پلات (۱۵)، بین نمونه‌ها (۱۲)، بین طبقات ارتفاعی (۲۲) و بین جهت (۳۲) تقسیم بندی شد. تجزیه و تحلیل مولفه های تنوع گونه ای نشان داد که مولفه تنوع β با $36/72$ درصد و β با $19/8$ درصد به ترتیب دارای بیشترین و کمترین سهم را از تنوع کل به خود اختصاص دادند. به علاوه β بیشتر از میزان مورد انتظار و تنوع آلفا (۱۵) کمتر از میزان مورد انتظار آن بود که نشان دهنده پراکنش غیر تصادفی گونه‌های گیاهی است. در دو جهت شرقی و جنوبی کمترین میزان درصد مشاهده ای و مورد انتظار در سطح آلفا دیده شد و از طرفی در هر دو جهت کمترین مقدار اعداد مشاهده ای در سطح آلفا ثبت گردید که مقدار آن در جهت جنوبی برابر $95/5$ درصد و برای جهت شرقی $73/5$ درصد بود. به طور کلی نتایج نشان داد که مولفه های بتا درصد بیشتری نسبت به مولفه آلفا داشتند و از میزان مورد انتظار آنها بیشتر بود. از طرفی مولفه ی آلفا در دو جهت شرقی و جنوبی از میزان مورد انتظار آن کمتر دیده شد. نتایج نشان داد که بیشترین تنوع شانون در طبقات ارتفاعی ۱۶۰۰-۱۲۰۰ متر و غنای گونه ای در طبقات ۱۶۰۰-۲۰۵۰ متر بود که به ترتیب مقدار $72/1$ و 22 را به خود اختصاص دادند. بر اساس نتایج بدست آمده از این پژوهش پیشنهاد می‌گردد جهت حفاظت و افزایش تنوع، مقیاس منطقه ای (کل منطقه مورد مطالعه) بایستی مد نظر قرار گیرد که، حفاظت موثری از تنوع کل (۷) به عمل خواهد آمد.

کلمات کلیدی:

تنوع گیاهی، گرادیان ارتفاع، جهت دامنه، تنوع شانون، غنای گونه ای

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1632498>

